

Kod ucznia

**Małopolski Konkurs Historyczny
dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas
dotychczasowych gimnazjów prowadzonych
w szkołach innego typu
rok szkolny 2018/2019
„Ziemie polskie i Polacy pod zaborami (1795-1918)
na tle wydarzeń z historii powszechnej”**

13 grudnia 2018 etap rejonowy

Wypełnia Komisja Szkolna

Miejsce na dane ucznia

Numer Zadania	Maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania w poszczególnych zadaniach	Liczba punktów uzyskanych przez uczestnika w poszczególnych zadaniach
1	3	
2	4	
3	2	
4	3	
5	4	
6	5	
7	2	
8	3	
9	3	
10	3	
11	1	
12	4	
13	3	
14	5	
15	4	
16	4	
17	3	
18	2	
19	4	
20	5	
21	5	
22	2	
23	5	
24	7	
25	2	
26	1	
27	6	
28	3	
29	1	
30	1	
Suma punktów	Możliwych punktów do uzyskania: 100	Uzyskanych punktów:

Ilość uzyskanych punktów po weryfikacji

Czytelny podpis osoby sprawdzającej :

Czytelny podpis osoby weryfikującej :

Droga Gimnazjalistko, Drogi Gimnazjalisto!

Przed rozpoczęciem pracy przeczytaj poniższą instrukcję.

1. Zakoduj swoją pracę. Nie podpisuj kartek imieniem i nazwiskiem.
2. Przed Tobą zestaw **30** zadań konkursowych.
3. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań możesz uzyskać maksymalnie **100** punktów.
4. Przy każdym zadaniu podana jest maksymalna ilość punktów, którą można uzyskać.
5. Na rozwiązanie zestawu masz **90 minut**. Komisja konkursowa 15 minut przed końcem powiadomi Cię o upływającym czasie.
6. Czytaj uważnie wszystkie polecenia.
7. Odpowiedzi należy wpisywać tylko długopisem lub piórem i tylko atramentem koloru czarnego lub niebieskiego. Odpowiedzi zapisane ołówkiem, piśmakiem lub innym przyborem nie będą oceniane.
8. Pisz czytelnie – odpowiedzi nieczytelne nie będą oceniane!
9. Zapisuj słowa w pełnym brzmieniu – nie stosuj skrótów. Błędne zapisy nazwisk, nazw, pojęć, terminów, dat spowoduje nieprzyznanie punktów.
10. Błędne zapisy wyraźnie przekreśl. Przy błędnych zaznaczeniach w pytaniach testowych należy pisać: dobrze, źle.
11. Nie wolno używać korektora – zadanie, w którym użyto korektora nie będzie oceniane.
12. Brudnopis nie podlega ocenie.
13. Wyłącz telefon komórkowy, jeśli go posiadasz.
14. Stwierdzenie niesamodzielności pracy lub przeszkadzanie innym, spowoduje wykluczenie Cię z udziału w konkursie.

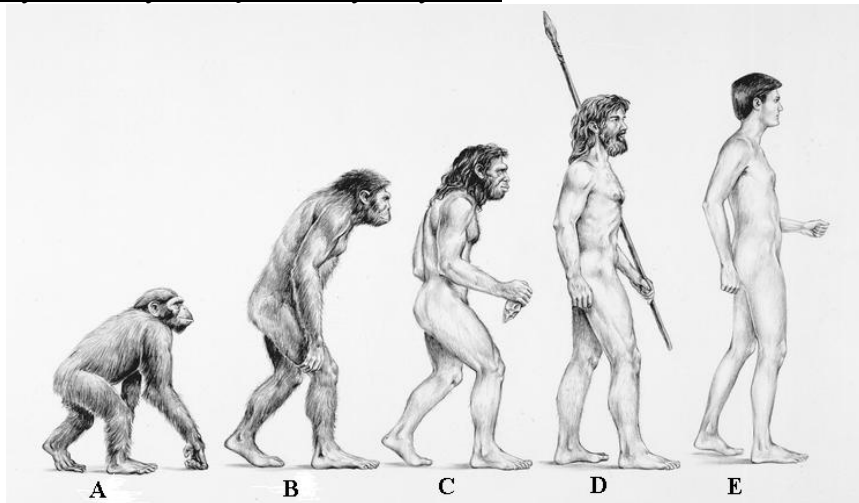
Życzymy Ci powodzenia!

Organizatorzy konkursu

Zadanie 1 (3 punkty)

Do opisów form ewolucji człowieka dopasuj właściwe litery z ilustracji i wpisz je w wykropkowane miejsca.

Uwaga: nie wszystkie litery muszą zostać wykorzystane.

(Źródło: <https://fakty.interia.pl/swiat/news-tygodnik-przeglad-ewolucja-czlowieka-trwa,nld,2606130>, dostęp 26.10.2018)

- ***Homo sapiens neanderthalensis*** (człowiek neandertalski) - Zamieszkiwał tereny Europy i Azji Mniejszej w okresie od ok. 180 tys. do ok. 35 tys. lat temu. [...] Charakterystyczną cechą [...] była duża pojemność puszki mózgowej (do 1800 cm³), bardzo masywna budowa czaszki z silnie rozwiniętym wałem nadoczodołowym [...]. Uprawiał myślistwo i zbieractwo, znał ogień [...].

(źródło: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/neandertalski-czlowiek;3946377.html>, dostęp 20.09.2018)

Litera

- ***Homo erectus*** (człowiek wyprostowany) - gatunek hominida, który wyewoluował prawdopodobnie w Afryce ok. 2 mln lat temu [...] a następnie rozprzestrzenił się na tereny Azji i Europy [...]. Puszka mózgowa o pojemności przeciętnie 800–900 cm³ [...]. Opanował krzesanie i przechowywanie ognia, uprawiał myślistwo i zbieractwo, wytwarzał prymitywne narzędzia [...].

(Źródło: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Homo.....;3912497.html>, dostęp 20.09.2018)

Litera

- ***Homo habilis*** (człowiek zręczny) - gatunek hominida, zamieszkiwał Afrykę subsaharyjską [...] Pierwsze znaleziska [...] datowane [sq] na ok. 2 mln lat. [...]. Cechą anatomiczną [...] jest przede wszystkim pojemność czaszki [ok. 700 cm³]. Poruszał się w postawie wyprostowanej [...]. Nie jest wykluczone, że osobnik był zdolny do precyzyjnego manipulowania przedmiotami.

(Źródło: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Homo.....;3912500.html> (dostęp 20.09.2018)

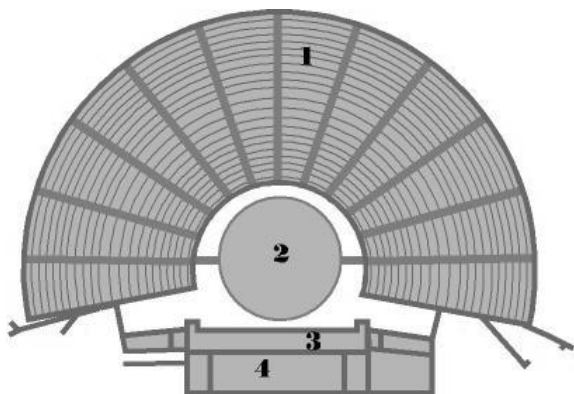
Litera

Zadanie 2 (4 punkty)

Przeczytaj opis starożytnego teatru greckiego i obejrzyj schemat jego budowy a następnie podstawie tekstu przyporządkuj odpowiednio nazwy części teatru do nr 1, 2, 3, 4 schematu.

Pierwotny teatr zbudowany został na planie koła (orchestra), którego środek stanowił ołtarz (thymle). Orchestra [...] była przeznaczona dla chóru, który wykonywał na niej śpiewy i tańce. Ołtarz otaczały dwa pierścienie: wewnętrzny chór (początkowo składał się z 50 potem z 15 osób) i zewnętrzny (widownia, zwana theatronem). Widownię budowano na stoku wzgórza pod gołym niebem, a siedzenia wykuwano w skale. Parados był wejściem i wyjściem dla chóru. Aby wyróżnić aktorów spośród chóru, zbudowano przed budynkiem wąski pomost (proskenion). Wycinek koła zamknięty był budynkiem dla aktorów (skene), który pełnił rolę garderoby.

(Źródło: <http://www.starozytosc.info/teatr-grecki>, dostęp 25.09.2018)

- Nr 1 to
- Nr 2 to
- Nr 3 to
- Nr 4 to

(Źródło: <http://www.wiking.edu.pl/article.php?id=640>, dostęp 25.10.2018)

Zadanie 3 (2 punkty)

Zapoznaj się z fragmentem tekstu współczesnego historyka i wykonaj zadania A, B.

Chociaż mógł wyzyskać zwycięstwo, wolał jednak oddać się przyjemnościom i pozostawiwszy Rzym na uboczu przewędrować Kampanię i Tarent, gdzie wkrótce on sam i wojsko stracili energię do tego stopnia, że słusznie mówiono o Kapui jako Kannach. Bo rzeczywiście, ten, którego nie zwyciężyły Alpy i nie pokonał oręż, uległ – któż by uwierzył? – słońcu Kampanii i ciepłym źródłom. (Źródło: P. Matysiak, *Obraz [...] w literaturze antycznej*”, Katowice 2009, <https://sbc.org.pl/Content/19458/doktorat3013.pdf>, dostęp 3.11.2018)

- A. Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej zidentyfikuj polityka, o którym mówi tekst i wpisz jego imię
- B. Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej zidentyfikuj konflikt, którego jednym z najsłynniejszych epizodów była bitwa, stoczona w miejscu podkreślonym w tekście i wpisz jego nazwę

Zadanie 4 (3 punkty)

Na podstawie fragmentów biografii zidentyfikuj postaci historyczne i wpisz ich imiona w wykropkowane miejsca.

A. *Polityk ateński [...]. Stał się samodzielnym przywódcą ludu [...]. [Wprowadził] dwie ważne demokratyczne reformy: diety dla sędziów oraz dostęp do najważniejszego kolegium urzędników (archonci) dla członków trzeciej klasy majątkowej [...]. Przypisuje się [mu] ambitny program w dziedzinie budownictwa (m.in. Partenon [...]).*

(Źródło: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/...;3956161.html>, dostęp 1 XI 2018)

B. *Wódz i polityk rzymski [...]. Przywódca stronnictwa popularów [...]. Pretor 62 r.; propretor prowincji Hiszpania Bliższa (61–60 r.) [...]. Wiedząc, że optymaci zrobią wszystko, by utracić jego kandydaturę, pogodził Krassusa z Pompejuszem Wielkim i zawarł z nimi porozumienie: „aby nic w Rzeczypospolitej nie działo się bez ich zgody” [...].*

(Źródło: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/...;3884463.html>, dostęp 1 XI 2018)

C. *Dopuszczony do współrzędów przez Gracjana po śmierci cesarza Walensa [...]. Po zaciętych walkach zawarł pokój z Wizygotami [...]. Ogłosił chrześcijaństwo religią panującą; 392 [r.] zakazał praktykowania kultów pogańskich (m.in. za [jego] panowania odbyły się ostatnie starożytne. igrzyska olimpijskie) [...].*

(Źródło: <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/...;3986468.html>, dostęp 1. 11.2018)

Zadanie 5 (4 punkty)

Przeanalizuj fragmenty życiorysów polskich władców piastowskich i zidentyfikuj ich, wpisując ich imiona i przydomki (lub imię, numer i przydomek panującego) do odpowiedniej części tabeli.

Fragment życiorysu	Dane panującego
A. Objął władzę w państwie zniszczonym kryzysem. Powrócił do kraju ok. 1039 roku. Odzyskał Śląsk z rąk Czechów i Mazowsze pokonując Miecława.	
B. Zawarł sojusz z Czechami a potem wznowił uległość wobec cesarstwa. Został zmuszony do podziału państwa między synów: Zbigniewa i Bolesława.	
C. Władca Śląska. Po ojcu odziedziczył ziemię krakowską. Aspirował do korony królewskiej. Zginął w bitwie pod Legnicą w 1241 roku.	
D. Księżę wielkopolski, od 1282 roku także władca Pomorza Gdańskiego. Koronowany na króla Polski w 1295 roku.	

Zadanie 6 (5 punktów)

Na podstawie wiedzy własnej rozstrzygnij, które ze zdań A, B, C, D, E jest prawdziwe (wpisz słowo "prawda") a które fałszywe (wpisz słowo "fałsz").

- A. Polityka zagraniczna Władysława Łokietka opierała się na sojuszu z Węgrami i Czechami
- B. W 1333 roku Kazimierz Wielki przejął po ojcu Kujawy i Ziemię Dobrzyńską
- C. Kazimierz Wielki w 1335 roku wykupił czeskie roszczenia do korony polskiej
- D. Kazimierz Wielki zawarł w 1343 roku w Kaliszu rozejm wieczysty z zakonem krzyżackim
- E. Rządy w Polsce w imieniu Ludwika Węgierskiego sprawowała Elżbieta Łokietkówna

Zadanie 7 (2 punkty)

Zapoznaj się z fragmentem tekstu źródłowego i wykonaj zadania A i B.

Tegoż roku [...] król Ludwik zażądał od mieszkańców Królestwa Polskiego, zarówno duchownych jak i szlachty, podatku, zwanego „poradlnie” [...]. [Z] braku męskiego potomstwa pragnął, aby także samą przysięgę wierności złożyli jego córkom, przeto nie mogąc inaczej uzyskać ich zgody, nowymi przywilejami uwolnił wszystkich ziemian od wszelkich podatków, zachowując dla siebie i dla swoich następców tylko po dwa grosze z każdego łana [...].

(Źródło: <http://biblioteka.kijowski.pl/sredniowiecze/janko%20z%20czarnkowa%20-%20kronika.pdf>, dostęp 5.11.2018)

- A. Na podstawie tekstu źródłowego i wiedzy własnej zidentyfikuj przywilej, o którym mowa w tekście i wpisz jego nazwę w wykropkowane miejsce
- B. Na podstawie wiedzy własnej wpisz datę roczną wydania przywileju, o którym mowa w tekście

Zadanie 8 (3 punkty)

Na podstawie fragmentów średniowiecznych przywilejów oraz wiedzy własnej rozpoznaj władców, którzy je wydali i wpisz do odpowiednich części tabeli ich imiona oraz przydomki (lub imiona i numer panującego).

Uwaga: Do niektórych panujących może pasować więcej niż jeden przywilej

Fragment tekstu przywileju	Dane panującego
A. Przynajmniej również, że ani żadnych nowych ustaw nie wydamy, ani nie polecimy wzywać ziemian na wojnę bez zgody sejmiku ziemskiego do Środy zwołanego.	
B. [...] Poddanym naszym, jakiegokolwiek stanu by nie byli, rzeczono Królestwa Polskiego, jej dóbr nie odbierzemy ani nie skonfiskujemy [...] zanim w pierw [...] sędziowie nasi [...] wyroku nie wydadzą.	
C. Przynajmniej też [...], że żadnego osiadłego ziemianina [szlachcica] za żaden występki czy winę nie uwięzimy [...], o ile nie zostanie przed sąd słusznie skazany [...].	

Zadanie nr 9 (3 punkty)

Obejrzyj ilustracje przedstawiające polskich królów elekcyjnych i zidentyfikuj ich, wpisując w wykropkowane miejsca ich imiona i nazwiska lub imię, numer i nazwę dynastii, którą reprezentowali panujący.

A

B.....

C

(Źródło: <http://www.malarze.com/obraz.php?id=638>, <http://www.malarze.com/plobraz.php?id=639&l=pl>,
<http://www.malarze.com/plobraz.php?id=644&l=pl>, dostęp 3.11.2018)

Zadanie 10 (3 punkty)

Uzupełnij tabelę przyporządkowując polskich dowódców i cudzoziemców w polskiej służbie do stoczonych przez nich bitew oraz oblężeń.

Imię i nazwisko dowódcy	Bitwa/oblężenie	Rok
Jan Karol Chodkiewicz		1621
	Zbaraż	1649
Arend Dickmann	Oliwa	

Zadanie 11 (1 punkt)

Rozstrzygnij, który z pisarzy okresu nowożytnego mógł być świadkiem potopu szwedzkiego, zaznaczając w tabeli znak "X" w kratce obok nazwiska.

Stanisław Konarski	
François-Marie Arouet (Voltaire)	
Jan Chryzostom Pasek	
Marcin Bielski	

Zadanie 12 (4 punkty)

Przyporządkuj dzieła architektoniczne (urbanistyczne) do królów elekcyjnych za których panowania powstały, wpisując ich imiona i numery (lub imię i dynastię) do właściwej części tabeli.

Przykład dzieła architektonicznego (urbanistycznego)	Dane panującego
kolumna Zygmunta III Wazy	
pałac Krasińskich	
Zamość	
Biblioteka Załuskich	

Zadanie 13 (3 punkty)

Zapoznaj się z fragmentem pracy współczesnego historyka i wykonaj zadania A, B, C.

W lutym 1792 r. odbyły się sejmiki, na których szlachta ustosunkowała się do [...]. W literaturze przedmiotu podkreśla się na ogół, iż niemal wszystkie z nich zaakceptowały Ustawę Rządową [...]. [...] Około 90% sejmików uznało [ją]. Nieco powyżej 10% zgromadzeń ziemiańskich przemilczało ją, co uznać można, w ówczesnych warunkach, za negatywny wyraz wypowiedzi sejmikowej [...]. Niemal 75% wszystkich sejmików zaaprobowало [...] w najsiłniejszej formie, tj. poprzez akt przysięgi czy zaręczenia [...]. (Źródło: W. Szczygielski, Rozważania na temat [...] (w [...] rocznicę inauguracji [...]), Przegląd Nauk Historycznych 2008, r. VII, nr 2, s. 57-58)

- A. Na podstawie tekstu i wiedzy własnej rozpoznaj wydarzenie, wobec którego szlachta zajęła pozytywne stanowisko na sejmikach w lutym 1792 roku i wpisz jego nazwę
- B. Na podstawie tekstu wskaż, w jaki sposób szlachta wyraziła szczególne poparcie dla wydarzenia opisanego w tekście
- C. Na podstawie wiedzy własnej wskaż, co stanowiło wyraz zorganizowanej formy protestu części szlachty przeciwko wydarzeniu opisanemu w tekście

Zadanie 14 (5 punktów)

Na podstawie wiedzy własnej rozstrzygnij, które ze zdań A, B, C, D, E jest prawdziwe (wpisz słowo "prawda") a które fałszywe (wpisz słowo "fałsz").

- A. Na mocy pokoju w Tylży, Gdańsk został przyłączony do Prus
- B. Podczas kongresu wiedeńskiego Austrię reprezentował Klemens von Metternich
- C. Konstytucja Królestwa Polskiego ograniczała prawo wyboru posłów tylko do sejmików
- D. Ks. Ksawery Drucki - Lubecki zainicjował powstanie Banku Polskiego
- E. Stanisław Staszic był autorem pierwszego słownika języka polskiego

Zadanie 15 (4 punkty)

Przyporządkuj organizacje niepodległościowe do zaborów w których powstały, wpisując nazwę zaboru w odpowiednie miejsce tabeli.

Organizacja niepodległościowa	Zabór
Wolnomularstwo Narodowe	
Związek Narodu Polskiego	
Związek Plebejuszy	
Związek Chłopski	

Zadanie 16 (3 punkty)

Przyporządkuj instytucje polityczne i ekonomiczne do poszczególnych zaborów, wpisując ich nazwę w odpowiednie miejsce tabeli.

Instytucja polityczna	Zabór
Rada Administracyjna	
Komisja Kolonizacyjna	
Wydział Krajowy	

Zadanie 17 (4 punkty)

Obejrzyj ilustrację a następnie na jej podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj zadania A, B, C.

A. Na podstawie wszystkich rozwiązań graficznych zawartych w ilustracji zidentyfikuj państwo, którego armię przedstawiono i wpisz jego nazwę

B. Na podstawie wiedzy własnej wymień imię, nazwisko oraz stanowisko rządowe zajmowane przez postać przedstawioną w centrum ilustracji:

- Imię i nazwisko
- Zajmowane stanowisko rządowe w państwie zidentyfikowanym w zadaniu A

C. Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej wymień nazwę kraju, który pozostawał w unii personalnej z państwem zidentyfikowanym w zadaniu A

(źródło: "Szymona Kobylińskiego gawędy o broni i mundurze", Warszawa 1984, s. 59)

Zadanie 18 (2 punkty)

Zapoznaj się z fragmentami tekstu 1 i 2 współczesnego historyka i wykonaj zadanie.

1. *[Król] lub wicekról sprawował pełną władzę wykonawczą [..]. Sejm miał być dwuizbowy, z mianowanym senatem i wybieralną izbą poselską [...]. Sądy miały funkcjonować w oparciu o Kodeks Napoleoński. Językiem urzędowym miał być język polski [...]. Konstytucja wprowadzała radykalne zmiany w dziedzinie spraw społecznych [...]. Słowa "znosi się niewola" - kładły kres pańszczyźnianego Mimo dekretu o ziemi z 21 grudnia [...], poczucie bezpieczeństwa byłego chłopca pańszczyźnianego znacznie się zmniejszyło.*

Źródło: Norman Davies, Boże Igrzysko, t. II, cz. I, Kraków 1998, s. 330-331

2. *[Władca] miał [...] mianować wszystkich urzędników - od namiestnika i głównodowodzącego sił zbrojnych w dół [...]. Miał prawo zgłaszać veto i poprawki do ustaw, jak również egzekwować zgodność polityki zagranicznej [...] z polityką cesarstwa [...]. [Państwo] miało szereg cech rzeczywistej monarchii konstytucyjnej [...]. Oficjalnie zagwarantowano przestrzeganie Kodeksu Napoleońskiego, wolność prasy, zasadę tolerancji religijnej [...]. Przynajmniej na papierze była to jedna z najbardziej postępowych konstytucji w Europie.*

Źródło: Norman Davies, Boże Igrzysko, t. II, cz. I, Kraków 1998, s. 340

Na podstawie tekstów 1 i 2 zidentyfikuj opisane w nich państwo i wpisz oficjalną nazwę pod którą występowało w okresach historycznych do których odnoszą się oba teksty.

- Tekst 1 to
- Tekst 2 to

Zadanie 19 (4 punkty)

Zapoznaj się z tekstem źródłowym (źródło 1), zdjęciem (źródło 2) i wykonaj zadania A, B, C, D.

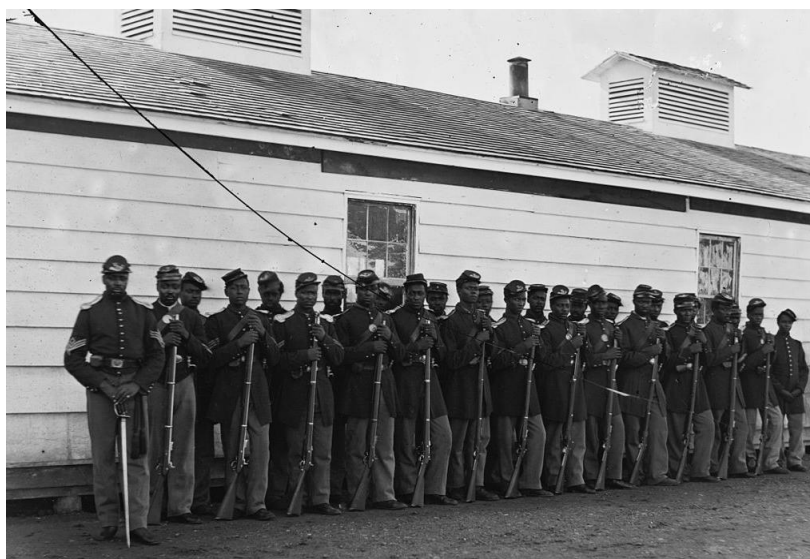
A. Na podstawie źródła 1 i 2 oraz wiedzy własnej zidentyfikuj wydarzenie historyczne, w którym uczestniczyli żołnierze 54 pułku piechoty i wpisz jego nazwę w wykropkowane miejsce

B. Na podstawie wiedzy własnej ustal i wpisz oficjalną nazwę strony konfliktu, przeciwko której walczyli żołnierze przedstawieni w źródle 1 i 2:

- C. Na podstawie wiedzy własnej ustal i wpisz nazwisko przywódcy strony konfliktu, po którego stronie walczyli żołnierze ukazani w źródłach 1 i 2
- D. Na podstawie wiedzy własnej wskaż trwałą zmianę w statusie ludności, w obronie której walczyła strona konfliktu wymieniona w punkcie C

1. Fragment listu pułkownika Roberta G. Shaw`a , dowódcy 54 pułku piechoty do matki

Kochana Mamo, moi ludzie uczą się bardzo szybko. O wiele szybciej niż biali. W czasie ćwiczeń są bardzo poważni, potrafią się opanować [...]. Bez wątpienia wymaszerujemy stąd jako pułk, który innym nie ustępuje.

2.

(Źródło A i B: http://wyborcza.pl/alehistoria/1,121681,17599323,Slawa_i_chwala_54_Pulku_Piechoty.html?disableRedirects=true, dostęp 3.11.2018)

Zadanie 20 (5 punktów)

Na podstawie wiedzy własnej przyporządkuj następstwa polityczne, ekonomiczne i społeczne do powstań narodowych. Odpowiedzi wybierz spośród poniższych:

wprowadzenie Statutu Organicznego, zmiana nazwy zaboru, likwidacja polskiej armii, uwłaszczenie chłopów, likwidacja autonomii.

Uwaga: do niektórych powstań może pasować więcej niż jedno następstwo

Powstanie	Konsekwencja polityczna/ekonomiczna/spoleczna
listopadowe	
krakowskie	
Wiosna Ludów w Galicji	
styczniowe	

Zadanie 21 (5 punktów)

Zapoznaj się z fragmentem tekstu (źródło 1) oraz mapą (źródło 2) a następnie wykonaj zadania A, B, C, D.

A. Na podstawie źródła 1 i 2 oraz wiedzy własnej zidentyfikuj ośrodek miejski i wpisz jego nazwę w wykropkowane miejsce

B. Rozpoznaj, czy wyróżniona wytłuszczonym drukiem w źródle 1 ocena ośrodka miejskiego znajduje potwierdzenie w źródle 2 i podkreśl właściwą odpowiedź:

- znajduje
- nie znajduje

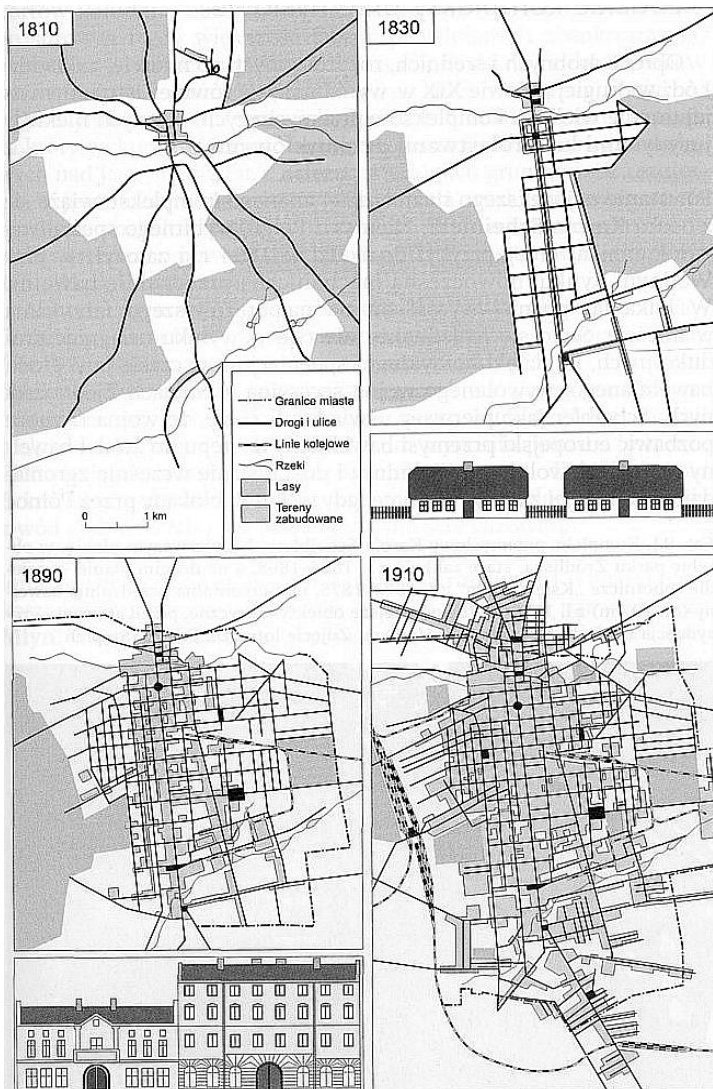
C. Na podstawie źródła 2 wymień dwa elementy świadczące o zmianach w funkcjonowaniu przedstawionego w nim ośrodka miejskiego:

-
-

D. Na podstawie źródła 1 i wiedzy własnej wskaż grupę społeczną (zawodową), której losem zajęli się publicyści opisujący ośrodek miejski zidentyfikowany w zadaniu A

1. [...] Na przełomie wieków XIX i XX stanowiła **największy ośrodek przemysłowy podzielonego zaborami kraju, w okresie swojego spektakularnego rozkwitu powszechnie nazywana była „polskim Manchesterem”**, co z jednej strony podkreślało jej przemysłowe oblicze, z drugiej zaś odmiennosc na tle realiów ekonomicznych ówczesnych ziem polskich [...]. Do miasta przylgnęły również i inne, ironiczne określenia. [...]. Miasto zaczęto nazywać przewrotnie „ziemią obiecaną”, [...] „złym miastem” – oba te epitety miały podkreślać [...] olbrzymi stopień wyzysku, jakie wrażliwa społecznie, zaangażowana publicystyka dostrzegła w [...]mieście [...].

(Źródło: K. Śmiechowski, "Robotnicy [...] drugiej połowy XIX wieku. Nowe kierunki badawcze, 2016, s. 13, dostęp 28.10.2018)

2.

(Źródło: http://www.historycznie.uni...pl/mapy_...htm, dostęp 4.11.2018)

Zadanie nr 22 (2 punkty)

Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej rozpoznaj style architektoniczne w którym wzniesiono budowle widoczne na zdjęciach i wpisz nazwy tych stylów w wykropkowane miejsca.

.....
(Źródło: <http://nets.waw.pl/plac-...-w-...-cenne-zabytki-z-okresu-...-i-...>, dostęp 2.11.2018)

.....
(Źródło: <https://archpasja.com/2014/07/14/...-w-krakowie-cz-2/>, dostęp 2.11.2018)

Zadanie 23 (5 punktów)

Zapoznaj się z fragmentem tekstu współczesnego historyka (źródło 1) oraz z ilustracją (źródło 2) i wykonaj zadania A, B, C, D, E.

A. Na podstawie źródła 1 i 2 zidentyfikuj państwo, którego zjednoczenie zostało przedstawione i wpisz jego nazwę w wykropkowane miejsce

B. Na podstawie wiedzy własnej wpisz datę roczną zjednoczenia państwa opisanego w źródle 1 i 2

C. Na podstawie wiedzy własnej wpisz nazwisko polityka, który w największym stopniu przyczynił się do zjednoczenia państwa wspomnianego w źródle 1

D. Na podstawie źródła 2 ustal, czy potwierdza ono charakter zjednoczenia państwa opisany w źródle 1 i wysuń jeden argument uzasadniający zajęte stanowisko:

- argument

E. Na podstawie źródła 1 wyjaśnij w 1-2 zdaniach wpływ militaryzacji na zmiany w awansie społecznym mieszczaństwa

.....
.....
.....

1. *Zjednoczenie [...] pociągnęło za sobą swoistą militaryzację społeczeństwa i kult munduru. [...] Armia miała wyjątkową rolę w funkcjonowaniu [...]. Dla mieszczaństwa [...] możliwością uzyskania zastępczej nobilitacji była służba oficera rezerwy. Po studiach idąc na rok do wojska i płacąc za swój mundur i ekwipunek uzyskiwało się stopień oficera rezerwy. Przeglądając nekrologi prasowe z początku XX w. można zauważyć, że bardzo często zaczynają się one stwierdzeniem, że zmarły był oficerem rezerwy. Dopiero dalej wymieniano inne jego zasługi [...].*

2. (Źródło A i B: [https://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/1732078,Dr-hab-Piotr-Szlanta-historia-\[-\]-nie-skonczyła-sie-do-dzisiaj-dnia](https://www.polskieradio.pl/5/3/Artykul/1732078,Dr-hab-Piotr-Szlanta-historia-[-]-nie-skonczyła-sie-do-dzisiaj-dnia), dostęp 4.11.2018)

Zadanie 24 (7 punktów)

Zapoznaj się z opisami zjawisk politycznych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych występujących w XIX wieku i wpisz w wykropkowane miejsca ich właściwe nazwy.

Uwaga: odpowiedź powinna zawierać jeden wyraz.

- Postawa części społeczeństwa polskiego po upadku powstania styczniowego, polegająca na rezygnacji z niepodległości za cenę częściowych ustępstw ze strony trzech zaborców.....
- Typ zależności polegający na zarządzaniu kolonią przez miejscowe władze dysponujące własną administracją i wojskiem, ale całkowicie uzależnione od mocarstwa kolonialnego
- nurt w malarstwie dążący do wiernego oddania rzeczywistości oraz odważnego ukazywania ułomności a nawet brzydoty
- nurt w malarstwie opierający się na oddaniu ulotnej chwili, nastroju, światła za pomocą plam kolorystycznych. Tematyką obrazów były sceny życia codziennego
- warstwa społeczna, która pojawiła się w XIX wieku w dużych miastach i składała się m. in. z lekarzy, nauczycieli, prawników, urzędników
- wynaleziony w 2 poł. XIX wieku proces obróbki termicznej i konserwacji żywności, znacząco przedłużający okres jej przydatności do spożycia
- kierunek polityczny powstały w oparciu o naukę społeczną Kościoła katolickiego i wysuwający na pierwszy plan ideę solidaryzmu społecznego

Zadanie 25 (2 punkty)

Obejrzyj mapę i na jej podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj zadania A i B.

Podkreśl prawidłową odpowiedź:

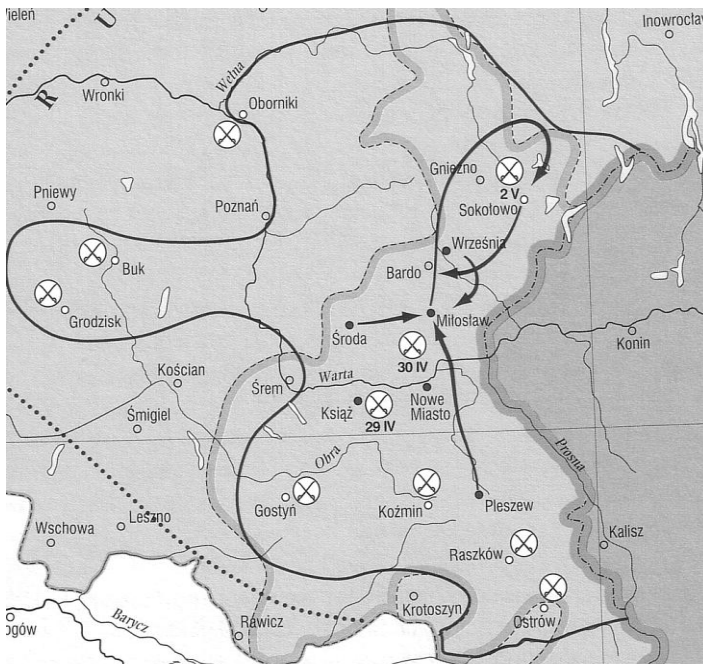
A. Mapa przedstawia:

1. wydarzenia z okresu powstania styczniowego
2. wydarzenia z okresu powstania listopadowego
3. wydarzenia z okresu Wiosny Ludów
4. żadna z pozostałych odpowiedzi nie jest poprawna

Podkreśl prawidłową odpowiedź:

B. Przywódcą wydarzeń ukazanych na mapie był:

1. Ludwik Mierosławski
2. Józef Bem
3. Edward Dembowski
4. żadna z pozostałych odpowiedzi nie jest poprawna

(Źródło: "Atlas historii [...]. Mapy i komentarze",
Warszawa 2004, s. 104)

Zadanie 26 (1 punkt)

Obejrzyj ilustrację i na jej podstawie oraz wiedzy własnej wykonaj zadanie.

(Źródło: <http://ipsb.nina.gov.pl/a/foto/bitwa-...>,
dostęp 28.11.2018)

Podkreśl prawidłową odpowiedź.

Ilustracja przedstawia:

- żołnierzy powstania listopadowego
- żołnierzy powstania styczniowego
- żołnierzy z okresu Wiosny Ludów
- żadna z pozostałych odpowiedzi nie jest poprawna

Zadanie 27 (6 punktów)

Wpisz do odpowiednich części tabeli postaci, które należały podczas powstania styczniowego do rywalizujących ze sobą obozów politycznych.

Wyboru dokonaj spośród poniższych postaci: Romuald Traugutt, Aleksander Wielopolski, Ludwik Mierosławski, Marian Langiewicz, Leopold Kronenberg, Jarosław Dąbrowski

Obóz "czerwonych"	Obóz "białych"

Zadanie 28 (3 punkty)

Przeczytaj trzy fragmenty prac współczesnych historyków opisujących zabory a następnie na podstawie tekstów zidentyfikuj je i wpisz ich nazwy w wykropkowane miejsca.

A. [...] Na porządku dziennym stanął problem usunięcia języka niemieckiego ze szkół i urzędów. Przewodził [...] Uniwersytet [...], którego delegacja już jesienią 1860 r. opowiedziała się [...] za powrotem języka polskiego [...] Wprowadzono go jednak tylko na dwóch wydziałach: filozoficznym i lekarskim [...]. Skłoniło to [...] do złożenia wniosku [...] podczas pierwszej sesji Sejmu Krajowego w kwietniu 1861 r. [Proszono] w nim o rozszerzenie opieki Sejmu również na Uniwersytet [...].
(Źródło: K. Karolczak, Sprawy narodowościowe w [...] w latach 1861 - 1873, [w:] [...] Dylematy. Zbiór rozpraw pod redakcją K. Karolczaka i H. W. Żalińskiego, Kraków 1994, s. 38, dostęp 2.11.2018)

.....

B. Po 1863 roku polska szkoła przestała istnieć [...]. Najważniejsze dla władz [...] było nauczanie elementarne, które zawsze było rozpatrywane jako ważny instrument wychowania mas ludowych w duchu poddaństwa [...]. Szkoła [...] miała stanowić przeciwwagę dla powstających po 1863 r. tajnych szkół polskich, i dlatego w opinii ministerstwa oświaty „należałoby szybko pokryć kraj siecią [...] szkół ludowych”. Wkrótce powołano komisję w celu przygotowania przez nią reformy szkolnej [...].

(Źródło: S. Walasek, Edukacja w społeczeństwie wielokulturowym : na przykładzie zaboru [...] na przełomie XIX i XX wieku, Prace Naukowe. Pedagogika 12, nr 49-59, 2003, s. 50, dostęp 2.11.2018)

.....

C. Na okręgowym zebraniu [...] oddziału związku hakatystów, odbytym z końcem 1905 r., radca szkolny Kiesel, mówiąc o roli szkoły w walce o wschodnie prowincje [...], miał duże pretensje z powodu słabych wyników akcji [...] przede wszystkim do samych Niemców. Mówił on, że ze [...] strony niemieckiej, niestety, [czyni się] zbyt mało, by chociaż utrzymać to, co szkoła z takim trudem osiąga. Wskazywał dalej [...], że istnieje nawet [...] duże niebezpieczeństwo spolonizowania.

(Źródło: J. Reiter, Szkolnictwo [...] w latach rewolucji 1905—1907, Sobótka, nr 12, 1957, s. 329, dostęp 3.11.2018)

.....

Zadanie 29 (1 punkt)

Na podstawie wiedzy własnej wyjaśnij w 1-2 zdaniach, co oznacza pogląd, że początek I wojny światowej rozpoczął "wielką licytację mocarstw w sprawie polskiej".

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 30 (1 punkt)

Uporządkuj w kolejności chronologicznej wydarzenia w tabeli, oznaczając je cyframi 1, 2, 3, 4 i przyjmując cyfrę "1" dla wydarzenia najwcześniejszego a "4" dla najpóźniejszego.

kolejność	wydarzenie
	powstanie Tymczasowej Rady Stanu
	14-punktowe orędzie Thomasa W. Wilsona
	powstanie Rady Regencyjnej
	Akt 5 Listopada

Brudnopis